

SIRPA KYYRÖNEN

TALVIUNIA

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Tämän teoksen kirjoitustyötä ovat tukeneet Taiteen edistämiskeskus ja Alfred Kordelinin säätiö.

© Sirpa Kyyrönen ja Kustannusosakeyhtiö Otava

ISBN 978-951-1-47347-3

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2024

Minussa on päiväpuoli ja yöpuoli,
minussa on harsuuntuva havupuoli,
tuhattuotiset haavat
ja avatar, ruosteinen leppä

Minussa on tuutu tuulen kainalossa,
on selän ahnaat taipumukset,
oksannivelet, ylikiertyvät raajat
ja valvojaksi paljastumisen pelko

I

Varvut kutittavat, neulaset maatumisen humina
pistelee kun terävimmät puhkovat selän, orvaskeden
työntyvät läpi kasvavat läpi,
elinmassan syvyydessä vuodenajat eivät enää vaihdu
Puolen metrin syvyydessä on enää vähän elämää
Ikitalvea edeltävänä kesänä puolukanvarvut
ja kuusentaimit pitävät minusta
kiinni, ehdottavat suurta unta, upottava kangasmetsänpeitto
kasvaa ja karhunsammalturkki
kuroutuu ympärillä umpeen

Sataa kolme vuotta, se tapahtuu nopeasti, aamu ja päivä ja yö
eivät enää vaihdu, maan alla kaikki on
kuin ennen. Kun vielä sataa vain vettä,
kangas soistuu,
tähtimatot kerrostuvat nopeammin kuin hajoavat, kasvavat syvyyttä,
maanrajassa juurtumahapsut rapsuttavat
ikiunta kuten aina
ja versojen latvuksessa siittiöpesäkkeiden loputon kurkotus

Metsänpohjan syli täynnä veritimantteja,
vaaleanpunaisia kurjenkauloja, itiöpesiä
muksut napsivat käenohraa ja
laulukielto kiertää suusta suuhun kuin aerosoli
leviää vuosia, minä lakkaan
lyömästä hetken
sydän, jokaisella on oma
punainen turvelapio

Uneton sykkii sammalpeiton alla uneton sykkii

minua painaa hajoamisen hapettomuus minua painaa

alkuräjähdys, loppuräjähdys, se lapsenyön hiljaisuus
joka ei ole hiljaisuutta ei ole pimeää, pimeässä
lepattaa ja säntäilee, mikään ei kuljeta ääntä täällä mikään
ei kuljeta minua näistä muistoista ulos

Se kömpii viereeni jokainen yö lapsi palaa
tuntemaan avaruuden painoa minun rintani päällä minun hengitykseni
on meille tuttu, se nukuttaa hänet ja minut se pitää hereillä kuten häpeän
jätkilämpö, hehku, mitä minä sanoin, mitä minä sanoin,
mitä minä sanoin
talvi syttyy
järki järjestää
suorakulmaisia metsiä puusotilaat rivissä katse maahan
maahan, maahan, säkeet se järki
pukee korsettiin, mittaa vyötärön, joka aamu
lakkaan hengittämästä vähän lisää

talvi syttyy
yöpakkaset
pelko sataa
euroopassa on sota on
kylmä

Reagoida liikaa tai manipuloida tarkasti,
kirjoittaa häpeän ja turpeen samankaltaisuudesta
tunnistettavista kasvinrakenteista, tunnistamattomista minän rakenteista,
minua valvottaa
linnun öinen monologi, ruminaationokturni,

ollut hiljaa / ollut hiljaa / tsili-lit-tit / tsili-lit-tit /
aina saa hävetä / ollut hiljaa / mitä minä sanoin / kir-vii /
aina saa hävetä / kir-vii / kir-vii

yölaulajat surisevat, minä toistaa,
käsivarsissa puhkeaa ja säärissä levoton sänki
suopursuja ja huulet kuin kihokilla,
jokin kirkuva siivekäs kirkuu
katson sitä kuin elokuvaa
kellarissa jos ilma hälyttää
täällä jo nyt

raskas ja imelä, limapisarainen
hieman myrkyllinen
lihanpunainen ja lihansininen kieli kuin ei saisi henkeä

Minä haluan olla hiljaisuus haluan olla huuto,

härkälintu, räähylintu

Yritetään hengittää vaikka ilma on jo hyytelöä,

jokin asettumaton kasvaa,
ikkunankarmit kasvavat karvaa, sammal tiivistää minut
kun lämpö karkaa ihohuokosista,
titityyliiikan paino
patriarkaatin painon alla pomppii uusi paino

Se on turkki johon kivi pukeutuu,
korpikarhunsammaleessa mahtuva ääni, sulamaton
valuu suusta, sulkasammalista, sumusta

ja humusta, mustaa vettä valuu,
humusmustetta minun ruumiini on
minun ruumiini minun ruumiini on